

Prečo zlikvidovali Stredisko národnostných vzťahov Matice slovenskej v Štúrove?

Koncom minulého roka dostala riaditeľka Strediska národnostných vzťahov Matice slovenskej v Štúrove p. M. Vyšná neplatené voľno a zároveň dočasne (?) zrušili v Štúrove toto pracovisko. Podobne, ako sa to dialo aj s Domom Matice slovenskej vo Filákovce. Gešperovci z Mladej Matice cieľavedome likvidujú a obmedzujú činnosť nielen vedeckých a odborných pracovísk Matice slovenskej, ale aj špecializovaných pracovísk na južnom Slovensku. Ich zámerom je zmocniť sa aj týchto biednych mzdových fondov, ktoré im poslúžia na udržanie si svojich vysokých platov, alebo ich presunú na východné Slovensko, najmä do domov Matice slovenskej v okolí Vranova nad Topľou (bydlisko predsedu MS Gešpera), obsadené rodinnými príslušníkmi a členmi Mladej Matice.

Gešper nevyhodil z Matice slovenskej na ulicu svojho neschopného bratranca, ktorého dosadil do funkcie riaditeľa Oblastného pracoviska Matice slovenskej vo Vranove n./T. Nezredukoval ani vysoký počet zamestnancov Domu MS v Banskej Bystrici (členov Mladej Matice), ktorý vedie známy nedouk Marek Hanuska. Hanuska sa u nás, na južnom Slovensku, osobne preslávil svojou maďarčinou pri odhaľovaní Štúrovej busty v Štúrove, keď sa začal pchať do zadnej časti tela maďarským nacionalistom a šovinistom, ktorých pozdravil slovami: „Köszönöm Uram Isten veled“. Nevie, či tento pomätenec tomu aj rozumel... Maďari sa rehotali – „Ďakujeme, pán Boh s tebou“. A nikto ani len netušil, komu vlastne adresoval svoje „poďakovanie“. Slováci boli pohoršení: za čo vlastne ďakuje tento trulo maďarským šovinistom, ktorí urobili všetko preto, aby Štúrova busta nebola v Štúrove odhalená. Gešper, keď zistil, že okolo Štúrovej busty je vybičovaná atmosféra, tak radšej do Štúrova neprišiel a poslal za seba trubiroha Hanusku.

Namiesto vďaka p. Vyšná v Matici zostala bez práce a vedenie zrušilo v Štúrove jedno z mála funkčných odborných pracovísk Matice slovenskej. Otázkou je: prečo Gešper potrebuje Stredisko národnostných vzťahov v Martine, kde nemá absolútne žiadne opodstatnenie a nie v Štúrove? Vedením strediska opäť poveril známeho „experta“ na národnostné vzťahy, absolventa pravoslávnej bohosloveckej fakulty, Viliama Komoru, ktorý, na rozdiel od M. Vyšnej, nie je schopný napísať ani len jednoduchý článok na tému slovensko-maďarských vzťahov, nie to ešte vypracovať koncepciu riešenia menšinovej otázky a postavenia Slovákov na jazykovo zmiešaných územiach. Komoru, podobne ako aj ďalších Gešperových lokajov (Nemec, Hanuska, Seman), nekvalifikujú na ich veľmi dobre platené posty v Matici slovenskej vedomosti a

profesionálne schopnosti, ale členstvo v Mladej Matici a otrocká oddanosť Gešperovi. Totiž o dva roky bude Gešper znova potrebovať ich neoceniteľné služby, aby mu pomohli zabezpečiť na valnom zhromaždení hlasy potrebné k opätovnému zvoleniu do funkcie predsedu. A práve v tomto je ukrytá aj odpoveď na otázku: prečo Gešper zrušil Stredisko národnostných vzťahov v Štúrove a presunul ho do Martina. Potrebuje totiž zamestnať v Matici svojho oddaného lokaja Komoru, od ktorého očakáva, že tak ako na poslednom valnom zhromaždení aj na najbližšom valnom zhromaždení mu zabezpečí hlasy potrebné k opätovnému zvoleniu do funkcie predsedu. A na druhej strane Komora sa môže stopercentne spoľahnúť, že po opätovnom zvolení Gešpera za predsedu mu tento zasa zabezpečí v Matici slovenskej funkciu a veľmi dobre platené miesto.

Ako sa zdá, celé dianie v Matici slovenskej nie je o ničom inom, než o uzatváraní podobných dohôd a rôznych kšeftov okolo rozdeľovania platených funkcií a pracovných miest pre vybranú skupinu osôb z Mladej Matice a o udržaní si svojich výdatných viacdrojových finančných príjmov z Matice slovenskej a z Neografie. Čo tak vzdať sa svojich viacdrojových príjmov, keď je v MS „kríza“? (kv)

P. S. v prílohe uverejňujeme zaujímavý článok bývalej riaditeľky Strediska národnostných vzťahov Matice slovenskej p. M. Vyšnej, o maďarskej iredente na južnom Slovensku, uverejnený v Hlavných správach

Naozaj chce maďarská menšina kolektívne práva, uzákonenie maďarčiny ako druhého štátneho jazyka a ďalšie autonómne práva menšín?

58

Bratislava 12. januára 2020 (HSP/Foto:Facebook)

Maďarská komunitná spolupatričnosť vyhlásila volebný program k nastávajúcim voľbám do NR SR. Žiada školskú autonómiu, uznanie kolektívnych práv menšín, uzákonenie maďarčiny ako druhého štátneho jazyka, ale aj regionálne samosprávy (kraje) so špecifickým právnym postavením, ďalšie dopravné prepojenie s Maďarskom, pozemky neznámych vlastníkov do rúk samosprávam na juhu. Otázne je, či naši spoluobčania maďarskej národnosti naozaj žiadajú ďalšie práva menšín.

Na snímke Gyula Bárdos volebná jednotka MKP- Magyar Közösség Pártja

Zoskupenie menšinových maďarských strán pod spoločným názvom Maďarská komunitná spolupatričnosť (MKS) predstavilo symbolicky v Komárne 8. januára 2020 svoj volebný program do februárových volieb do NR SR. Netají sa, že svoj program zámerne predstavilo v deň, keď pred 26 rokmi žiadalo menšinové práva a územnú autonómiu v Komárne protestné zhromaždenie približne 3000 predstaviteľov samospráv z južných okresov Slovenskej republiky.

Pôvodná maďarská verzia volebného programu je stručne uvedená aj v slovenčine. Najkontroverznejšie menšinové práva sú v slovenskej verzii v stati o menšinových právach a verejnej správe úplne na konci, v pôvodnom znení figurujú asi v polovici dokumentu.

Požiadavka školskej a efektívnejšej kultúrnej autonómie

Kultúrnu samosprávnosť pre národnostné menšiny predstavuje Fond na podporu kultúr národnostných menšín. MKS chce však efektívnejšie hospodárenie s menšinovou kultúrou. Slovenské školy s vyučovacím jazykom maďarským potrebujú podľa nich školskú autonómiu. Aby mohli

samostatne a nezávisle viesť školy musia mať aj obsahovú a metodickú samostatnosť a vlastný výber učebníc.

O tieto požiadavky sú takmer nepretržité trenice so štátnymi orgánmi. Maďarská menšina má nadštandardné podmienky na vzdelávanie vo svojom materinskom jazyku, od materských až po vysoké školy.

Slovenská verejnosť nepozná prípady, žeby sa deti príslušníkov nemohli vzdelávať vo svojom jazyku, ako je to napríklad často problémom detí slovenských rodičov (Šamornín, Rohovce, Richnava, atď.).

Južné územia so špecifickým právnym postavením

V stati o verejnej správe volebného programu žiadajú menšinoví politici vytvorenie regionálnych samospráv so špecifickým právnym postavením a systém menšinových samospráv podľa prirodzených regiónov. V tejto veci treba raz a navždy povedať jasné stanovisko. Súčasné vertikálne krajské členenie južných území rešpektuje prirodzené slovenské etnografické členenie a prirodzené okresné administratívno-správne celky.

Niet ani najmenšieho dôvodu ich meniť. Etnológ profesor Ján Podolák vo svojej etnografickej mape určil prirodzené etnoregióny na základe prvkov slovenskej ľudovej kultúry, jazyka a dejín. Preto pokojne môžeme hovoriť o Bratislavskej oblasti, Dolnom Ponitří, Tekove, Novohrade –Honte, Gemeri, Košickej oblasti a Zemplíne. Pojem Podunajsko či Žitný ostrov nezodpovedá komplexnému etnografickému poňatiu slovenských kultúrnych oblastí. Národnostne zmiešané oblasti Slovenskej republiky tvorí 18 okresov, v ktorých žije približne 2 milióny obyvateľov, z nich takmer 70 % slovenskej národnosti. Len dva okresy, Dunajská Streda a Komárno tvorí väčšina obcí s prevahou maďarskej menšiny. Aj tento stav sa rýchlo mení sťahovaním Slovákov do východnej časti dunajskostredského okresu.

„Skupinové“ práva a zrušenie zákazu dvojitého občianstva

Celkom nejasne vyznieva v slovenskom texte volebného programu MKS uplatnenie nejakých skupinových práv menšín, v maďarčine ako „kollektív jogok“, zrejme kolektívne práva. Vláda SR v dôvodovej správe novelizácie zákona o štátnom občianstve z roku 2010 (tlač 0363) uviedla už svoje stanovisko ku kolektívnym právam: „Súčasnú medzinárodnú právo tzv. kolektívne práva menšín nepozná.

Ľudské práva majú v medzinárodnom práve všeobecne uznávaný individuálny charakter a koncepcia kolektívnych práv sa nepresadila ani v Európe ani inde a nenašla si miesto v žiadnom ľudsko-právnom dokumente OSN, Rady Európy, OBSE, alebo EÚ. Témy o kolektívnych právach a autonómii na etnickom princípe boli razantne odmietnuté summitom Rady Európy už v októbri 1993...

Aj Rámcový dohovor Rady Európy o ochrane národnostných menšín prijatý v roku 1995, ktorý už ratifikovalo 39 štátov uznáva len individuálne práva osôb patriacich k národnostným menšinám a odmieta princíp kolektívnych práv.“ Dôvodom na kritický pohľad a zabránenie uplatňovaniu kolektívnych práv, píše sa ďalej v správe, je aj typický trend územného revizionizmu Maďarska už nielen verbálnymi vyhláseniami o potrebe zjednotenia Maďarov v Panónskej panve (zmanipulovaný politický názov a geograficky neexistujúca Karpatská kotlina), ale aj maďarskou legislatívou. Odpoveďou slovenskej strany bola už spomínaná novelizácia zákona o štátnom občianstve.

Menšinoví politici s MKS si napriek tomu želajú pre príslušníkov maďarskej menšiny dve štátne občianstva. K tejto provokačnej tendencii majú prispieť aj stavby a pamätníky právoplatne odsúdenému menšinovému politikovi Jánovi Esterházi, ako symbolu bojovníka za pričlenenie južných území Slovenska k Maďarsku. Ján Esterházi sa už za I. ČSR dlhodobo usiloval o rozbitie československého štátu a jeho demokratického režimu.

V záujme tohto cieľa intrigoval a spravodajsky spolupracoval nielen s vládou v Budapešti, ale aj s nemeckými nacistami. Pripisuje sa mu podiel na oklieštení Slovenska Viedenskou arbitrážou, kolaboráciu s nacistickou politikou, maďarskou iredentistickou politikou a vlastizradu (vyhlásenie SHÚ SAV, 2011). Pamätníky Esterházi sú osadené pravdepodobne už na viac ako dvadsiatich miestach na Slovensku, organizujú sa podujatia v mene tejto kontroverznej osoby. V Dolných Obdokovciach (okr. Nitra) má postavenú kaplnku, kde sa pravidelne koná púť.

„Druhý štátny“ jazyk a väčšie práva pre obce

Samosprávy, ktoré realizovali referendum o zmene názvu obce na maďarský názov by mali mať v tomto rozhodnutí úplnú autonómnosť, uvádza sa ďalej vo volebnom programe MKS. Pritom mnohé obce na juhu štátu dostávali násilne umelé maďarské názvy za čias najtvrdšej maďarizácie po r. 1867 a v období, keď tieto obce zabralo horthyovské

Maďarsko. „Napriek tomu, že maďarská menšina nikdy predtým ani potom tieto názvy nepoužívala. Úplne prirodzene si sama vytvárala názvy vo svojom jazyku paralelne so slovenčinou a dodnes ich používa. Nijaké medzinárodné dokumenty nepodporujú umelo vytvárané národnostné označenia, na ktoré sa menšinová reprezentácia odvoláva, hovoria iba o užívaní prirodzene vytvorených etnických označení, ak o ne menšina prejaví záujem. A podľa slovenských noriem aj to až na základe platného referenda v danej obci.“ (Vyšná, M., SNN, 18/2017).

V tomto trende pokračoval bývalý podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny R. Chmel navrhnutím zoznamu umelo vytvorených maďarských názvov obcí (napr. Hviezdoslavov – Vörösmajor), len aby sa mohli uplatniť menšinové práva. Súčasný splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny a etnické skupiny L. Bukovszký vytvára nátlak na obce, aby uvádzali všetky informácie pre verejnosť aj v menšinovom maďarskom jazyku, aj keď to nie je zákonná povinnosť. Potravinové reťazce, obchodné domy, ale aj Slovenskú poštu prenasleduje poučaním, že texty môžu viesť aj dvojjazyčne. Neznalosťou zákonov mnohí predstavitelia obecných samospráv nezmyselne míňajú peniaze na nové dvojjazyčné nápisy v obciach a tým vytvárajú dojem väčšieho počtu príslušníkov menšiny (napr. Slovenské Nové Mesto, – 9 % príslušníkov menšiny, Šaľa – 14,1 %, Senec – 14,5 %, Hurbanova Ves – 13 %, Lok – 12,8 %).

Dobrovoľná dvojjazyčnosť by sa mala realizovať aj v ďalších obciach, síce s 15 % podielom maďarskej menšiny, ale v skutočnosti niekedy iba pre 30 obyvateľov obce alebo aj menej (napr. Nové Hony – 22 príslušníkov, Kesovce – 27, Malá Trňa – 27 a ďalšia desiatka obcí). Unikátom je obec Slizké (okr. Rimavská Sobota), kde by mala byť uplatnená dvojjazyčnosť iba kvôli štyrom príslušníkom menšiny. Samotní príslušníci menšiny sa ani nedomáhajú týchto nadpráv, zmýšľajú pragmaticky a nesúhlasia s plytvaním peňazí na nové tabule. Napriek tomu MKS plánuje uzákonenie maďarčiny ako druhého štátneho jazyka, tzv. regionálneho úradného jazyka.

Pokoj alebo konflikty?

Autonomistické požiadavky menšinových maďarských politikov v našej vlasti sú prítomné od vzniku Československa, v roku 1918. Je veľmi pravdepodobné, že volebné požiadavky MKS vyvolajú opäť národnostné konflikty, preto je potrebné položiť zásadnú otázku našim spoluobčanom, priateľom, príbuzným, najbližším – voličom: naozaj si teraz, v čase

medzinárodných napätí a vraj až 60 – tich vojnových konfliktov vo svete s vplyvom aj na Slovenskú republiku želáte takéto radikálne vyostrenie národnostných vzťahov, vyvolávanie nenávisťi a revizionizmu?

Margaréta Vyšná

<https://www.hlavnespravy.sk/naozaj-chce-madarska-mensina-kolektivne-prava-uzakonenie-madarciny-druheho-statneho-jazyka-dalsie-autonomne-prava-mensin/2013281>